

Практичне заняття № 5

ТЕМА СУБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Мета: формування знань про систему суб'єктів адміністративних правовідносин, їхні обов'язки та права.

Короткі теоретичні відомості

Суб'єкт адміністративного права – це юридична чи фізична особа, яка є носієм прав та обов'язків у сфері публічного адміністрування, передбачених адміністративно-правовими нормами, та має здатність надані права реалізовувати, а покладені обов'язки – виконувати.

Загальна правосуб'єктність – наявність у суб'єкта типових прав, обов'язків та можливості їх використання та виконання, незалежно від зовнішніх чинників. Обсяг загальної правосуб'єктності однаковий у межах таких категорій суб'єктів як фізичні та юридичні особи.

Спеціальна правосуб'єктність – наявність у суб'єкта специфічних прав, обов'язків і можливості їх використання та виконання залежно від ряду зовнішніх чинників. Обсяг спеціальної правосуб'єктності не є однаковим або сталим: він залежить від волі суб'єкта, його виду, характеристик тощо.

Правоздатність – це здатність мати суб'єктивні права й обов'язки, передбачені нормами адміністративного права.

Адміністративна дієздатність – це здатність своїми діями (або бездіяльністю) набувати та реалізовувати права, створювати для себе або інших суб'єктів обов'язки та їх виконувати.

Питання для обговорення

1. Поняття й ознаки суб'єктів адміністративного права.
2. Особливість адміністративної правосуб'єктності суб'єктів адміністративного права.
3. Громадяни як суб'єкти адміністративного права.
4. Адміністративно-правовий статус іноземців.

Завдання до теми

Задача 1

Громадянин Російської Федерації А. 22 січня 2012 р. прибув в Україну строком на 3 місяці до свого сина, який мешкає в м. Київ, а

10 травня 2012 р. гр. А. був притягнутий до адміністративної відповідальності за ст. 203 КУпАП. Через місяць Головне управління Державної міграційної служби України у м. Київ винесло рішення про примусове повернення гр. А. до батьківщини впродовж 30-ти днів. Однак гр. А. не виконав дане рішення, мотивуючи це відсутністю коштів для придбання квитка.

Які примусові заходи можуть бути застосовані до гр. А.?

Посилаючись на нормативні приписи, визначте порядок їх застосування.

Задача 2

Громадянин Грузії К. був затриманий під час намагання незаконно перетнути державний кордон України. При ньому не було документів, що посвідчують особу, однак він повідомив працівникам Адміністрації державної прикордонної служби України, що у країні свого громадянства є жертвою переслідування за свої політичні переконання і тому має намір набути статус біженця в Україні.

Чи підлягає гр. Грузії К. відповідальності за незаконне перетинання державного кордону України? У чому особливості відповідальності іноземців та осіб без громадянства?

Задача 3

17-річний гр. І. звернувся до Державтоінспекції України з проханням допустити його до складання теоретичного та практичного іспиту для отримання посвідчення водія на право керування транспортним засобом категорії В. Йому було відмовлено, оскільки право на керування транспортним засобом відповідної категорії надається особам, які досягли 18-річного віку. Гр. І. акцентував на тому, що він перебуває у законному шлюбі і, таким чином, набуває дієздатність у повному обсязі.

Чи є різниця у статусі фізичних осіб як суб'єктів адміністративних і цивільних правовідносин? Надайте правову характеристику ситуації. Як необхідно вирішити справу?

Контрольні питання

1. Система суб'єктів адміністративного права України: елементи та їх характеристика.
2. Особливості адміністративно-правового статусу громадян України.
3. Особливості адміністративно-правового статусу іноземців та осіб без громадянства.
4. Особливості адміністративно-правового статусу біженців.

Питання для самостійного опрацювання

1. Урахування вимог Європейської конвенції з прав людини.
2. Адміністративно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства.
3. Європейська конвенція з прав людини.

Питання для самоперевірки

1. Розкрийте поняття: суб'єкт адміністративного права; суб'єкт адміністративних відносин; адміністративна правосуб'єктність; суб'єктивні права; суб'єктивні обов'язки; адміністративна право-здатність; адміністративна дієздатність; адміністративно-правова деліктоздатність; адміністративно-правовий статус; адміністративно-правовий статус фізичної особи; іноземці; особи без громадянства.
2. Сформулюйте відповіді на питання:
 - яке співвідношення таких категорій: «людина», «особистість», «громадянин», «індивід» та «особа»?
 - які співвідношення характеризують фізичну особу?
 - кого розуміють під фізичною особою в Україні?
 - які заходи необхідно впровадити для удосконалення законодавства щодо закріплення адміністративно-правового статусу суб'єктів адміністративного права?
 - яким нормативно-правовим актом регулюється правовий статус іноземців? Які його основні положення?
 - які права й обов'язки іноземців в Україні?

- які існують міжнародні нормативно-правові акти стосовно регулювання адміністративно – правового статусу фізичних осіб? Які їх основні положення?